

Dvärgrosettlav

Hyperphyscia adglutinata

Dvärgrosettlav är en liten bladlav, mindre än 10 mm, som växer på dammimpregnerad bark av äldre ädellövträd i öppna lägen, på alléträd och på glest stående parkträd. Arten ansågs i början av 1990-talet vara försvunnen, men efter att man återfunnit den så har den klassats som akut hotad enligt den senaste rödlistan. I Skandinavien är den endast funnen på tre lokaler i Norge och tre i Sverige. I övriga världen är den ganska vanlig. Av de tre lokalerna i Sverige ligger två i Bohuslän och en på Gotland. Totalt växer den bara på fem träd i landet. Det gotländska fyndet är från Botaniska trädgården, i Bohuslän har den hittats på en kyrkogård och på en gårdsplan.

Hot

Hot mot laven är att gamla ädellövträd avverkas, att laven beskuggas eller att lokalerna växer igen. Det är även ett hot i sig att arten är så fåtalig och att de små populationerna dessutom är vitt skilda, vilket gör att de kan försvinna på grund av slumpfaktorer. Man har i landet försökt att hitta fler nya lokaler, men ännu inte lyckats, men eftersom laven är liten och oansenlig så finns det säkert en del ännu oupptäckta ställen med dvärgrosettlav. De befintliga lokalerna är idag inte skyddade. Två av de aktuella platserna är dock tillfälligt säkerställda genom markägare och parkskötarens intresse för arten. Genom information och större hänsynstagande i laven livsmiljö kan kanske nya förekomster upptäckas.

Så här vill vi gynna dvärgrosettlaven!

- Det viktigaste är att trädet där den växer inte försvinner. Ett sätt kan vara att skydda trädet som naturminne.
- Det är även viktigt att man generellt låter gamla träd stå kvar i så stor utsträckning som möjligt. Dels kan det finnas oupptäckta exemplar av dvärgrosettlav, dels måste det finnas träd dit den kan sprida sig.
- Om arten ska överleva på sikt kan det vara nödvändigt att försöka sprida arten till fler trädstammar.

Gotlands enda träd med dvärgrosettlav.

Vad är ett åtgärdsprogram?

Åtgärdsprogram tas för närvarande fram för en mängd hotade arter som behöver särskilda åtgärder för att kunna bevaras för framtiden. Åtgärdsprogrammet för dvärgrosettlav har tagits fram av länsstyrelsen på Gotland, som också ansvarar för att åtgärderna utförs. Det finns att ladda ner på naturvårdsverkets hemsida, www.naturvardsverket.se.

Kontakt

Annika Forsslund, 010-223 93 70 annika.forsslund@lansstyrelsen.se

David Lundgren, 010-223 92 67 david.lundgren@lansstyrelsen.se

Koordinatorer, åtgärdsprogram för hotade arter

www.lansstyrelsen.se/gotland

